

ΣΤΕ 666-667/2021 ΟΛ. [(Μη) δασικός χαρακτήρας τμημάτων Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού]

Περίληψη

- Με αποφάσεις της Ολομέλειάς του, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε αιτήσεις ακυρώσεως κατοίκων της ευρύτερης περιοχής του Ελληνικού, που είχαν ισχυριστεί ότι τμήματα του Μητροπολιτικού Πόλου είχαν δασικό χαρακτήρα, και επεδίωξαν την ακύρωση των πράξεων των δασικών αρχών, οι οποίες έκριναν το αντίθετο. Το Δικαστήριο στήριξε την κρίση του σε δύο, κατά βάση, κανόνες που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία και το Σύνταγμα.

Ο πρώτος κανόνας, ήδη διαμορφωμένος από τη νομολογία, είναι ότι όταν μια περιοχή, έστω δασικού χαρακτήρα, είχε αλλάξει προορισμό πριν από την ισχύ του Συντάγματος του 1975 και αυτό δεν είχε γίνει αυθαίρετα, αλλά βάσει διοικητικής πράξης εξοπλισμένης με το τεκμήριο νομιμότητας, η περιοχή αυτή δεν διέπεται, πλέον, από τη δασική νομοθεσία. Ο κανόνας αυτός βρήκε εφαρμογή στην περίπτωση του Μητροπολιτικού Πόλου του Ελληνικού, διότι το μεγαλύτερο μέρος του, ακόμη και αν είχε δασικό χαρακτήρα κατά το παρελθόν, είχε, πάντως, αλλάξει προορισμό μετά την έκδοση των πράξεων αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για τη λειτουργία του τότε κρατικού αερολιμένα πολύ πριν από το Σύνταγμα του 1975. Έτσι, κρίθηκε ότι δεν υπήρχε νόμιμη ευχέρεια χαρακτηρισμού της έκτασης του τέως αεροδρομίου ως δασικής, ακόμη και αν ορισμένα τμήματά του, όπως αυτό στις τέως εγκαταστάσεις της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, διατηρούσε τη βλάστησή του, αφού και αυτή θα μπορούσε να είχε απομακρυνθεί αν το είχαν επιβάλει οι ανάγκες της λειτουργίας του αεροδρομίου.

Ο δεύτερος κανόνας, που βρίσκει εφαρμογή και στις εκτός αεροδρομίου εκτάσεις του Μητροπολιτικού Πόλου, είναι ότι δεν αποκλείεται αλλαγή προορισμού δασικής έκτασης με σκοπό την εφαρμογή χωροταξικού σχεδίου, που έχει θεσπιστεί σύμφωνα με το Σύνταγμα. Τέτοιο χωροταξικό σχέδιο είναι αυτό που επιτρέπει την αλλαγή προορισμού δασικής έκτασης, προβλέποντας, όμως, τα κατάλληλα περιβαλλοντικά αντισταθμίσιμα. Αυτό κρίθηκε ότι συμβαίνει με το Σχέδιο Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης του Ελληνικού, αλλά και τον προηγούμενο σχεδιασμό, που είχαν προβλέψει τη δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου υπερδεκαπλάσιας επιφάνειας από το σύνολο των επιμέρους εκτάσεων αμφισβητούμενου δασικού χαρακτήρα, ενώ από τη στρατηγική μελέτη του σχεδίου έχει προβλεφθεί και οργανωμένη μεταφύτευση των κατάλληλων για το σκοπό αυτό δασικών φυτών από άλλα σημεία του Μητροπολιτικού Πόλου στο Πάρκο.

Ενόψει τούτων, το Δικαστήριο θεώρησε ότι δεν υπήρχε έδαφος υπαγωγής του

Μητροπολιτικού Πόλου στο προστατευτικό καθεστώς της δασικής νομοθεσίας και, επομένως, ήταν περιττό να εξετασθεί αν ορισμένα τμήματά του θα μπορούσαν να εξαιρεθούν από τη δασική νομοθεσία και ως τεχνητές φυτείες επί ιδιωτικού χορτολιβαδικού ακινήτου, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 4280/2014, όπως είχαν θεωρήσει τα δασικά όργανα.

Μειοψήφησαν έξι μέλη, τα οποία διαφώνησαν και με τις δύο πλευρές της νομικής θεμελίωσης της απόφασης. Έκριναν, ειδικότερα, ότι όσες από τις εκτάσεις του Ελληνικού είχαν διατηρήσει τη δασική τους βλάστηση, υπήχθησαν στη δασική προστασία κατά το Σύνταγμα, παρά την απαλλοτρίωσή τους για τη λειτουργία του αεροδρομίου και έστω και αν αυτό συνέχισε να λειτουργεί. Προκειμένου, λοιπόν, να γίνει οποιαδήποτε επέμβαση σ' αυτές, ήταν αναγκαία σχετική πράξη των δασικών οργάνων, η οποία προϋπέθετε το χαρακτηρισμό τους ως δασικών ή μη, ακόμη και αν η επέμβαση επιβαλλόταν από προηγούμενο χωροταξικό σχεδιασμό. Άρα, δεν ήταν περιττή ("αλυσιτελής", κατά την απόφαση) η εξέταση της νομιμότητας των πράξεων που είχαν κρίνει τις εκτάσεις ως μη δασικές διότι αποτελούσαν τεχνητές φυτείες.

Πρόεδρος: *Ε. Σάρπ*

Εισηγητής: *Χ. Ντουχάνης*

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.